

Handelsmissie

Voor het **CEPR** onderzoeken Head en Ries of handelsmissies waar een minister bij aanwezig is, leiden tot additionele handel tussen de bezoekende en bezochte landen. Hiervoor gebruiken zij een Canadese dataset die loopt van 1994 tot 2002. In deze periode vonden 44 handelsmissies plaats. Met behulp van een zwaarte-krachtmodel constateren de auteurs dat er alleen een positief effect van handelsmissies op de bilaterale handel optreedt, als landenspecifieke eigenschappen buiten beschouwing worden gelaten. Wanneer deze worden meegenomen, verdwijnt het effect.

Head, K. en J. Ries (2010) *Do trade missions create trade?* CEPR discussieartikel nr 7609. Londen: Centre for Economic Policy Research.

Biologisch

Van Wijk-Jansen *et al.* van het **LEI** analyseren in hoeverre consumenten biologisch voedsel ook als gezond beschouwen, onafhankelijk van de vraag of zulk voedsel ook daadwerkelijk gezond is. Op basis van een enquête onder 540 gebruikers van biologisch voedsel constateren de auteurs dat gebruikers gemiddeld meer waarde hechten aan hun gezondheid met betrekking tot de voedselkeuze. Daarnaast denkt tweederde van de respondenten dat biologisch voedsel ook gezonder is dan ander voedsel, en dat naarmate de biologische herkomst beter kan worden gegarandeerd, de voeding gezonder is. Hiervoor geven respondenten het vaakst als reden dat er minder gif wordt gebruikt bij biologische teelt.

Wijk-Jansen, E. van, A. Ronteltap en L. Jager (2009) *Het gezonde van biologisch voedsel: de beleving van consumenten*. LEI rapport nr 080. Den Haag: LEI.

Steun

Voor **De Nederlandsche Bank** beschrijven Van den End *et al.* de versturende effecten van de crisismaatregelen die centrale banken en overheden genomen hebben om de financiële stabiliteit te beschermen. Gegeven de snelheid waarmee de crisis zich heeft ontvouwd, kunnen steunvoorwaarden niet altijd voorkomen dat het gelijke speelveld tussen wel en niet-gesteunde instellingen wordt beïnvloed. Ook kunnen interventies het vertrouwen van marktpartijen schaden, bijvoorbeeld ten aanzien van de draagkracht van de overheden. Van den End *et al.* achten het daarom van belang dat de maatregelen marktconform en duidelijk zijn, en tijdig worden ingetrokken.

Van den End, J.W., S. Verkaart en A. van Dijkhuizen (2009) *Versturende effecten van de crisismaatregelen en hoe deze te beperken*. Occasional studies, 7(3). Amsterdam: De Nederlandsche Bank.

Digitaal

Het **Centraal Bureau voor de Statistiek** beschrijft de economische ontwikkeling van de ICT-sector in Nederland in 2008 ten opzichte van 2007. De bruto toegevoegde waarde van de ICT-industrie steeg met 3,5 procent, terwijl de ICT-dienstensector met 2,8 procent groeide. De dienstengroei valt voor tachtig procent toe te schrijven aan computerservicebureaus en voor twintig procent aan post en telecommunicatie. De werkgelegenheid bij ICT-bedrijven nam met 2,4 procent toe tot 272.000 personen, terwijl het aantal vacatures in dezelfde periode steeg met 5,8 procent tot 134.000. De totale ICT-sector ontwikkelt zich qua toegevoegde waarde en werkgelegenheid gunstiger dan de Nederlandse economie als geheel.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2009) *De digitale economie 2009*. Den Haag: CBS.

Banken

Voor het **CentER** onderzoeken Degryse *et al.* de mate waarin toetreding van buitenlandse banken de kredietverdeling op opkomende markten beïnvloedt. Buitenlandse banken betreden de markt via het openen van een nieuw filiaal of via de overname van een binnenlandse bank. De nieuwe buitenlandse banken blijken aanvankelijk meer uit te lenen aan transparante bedrijven dan binnenlandse banken dat doen, terwijl voor de overgenomen banken een dergelijk verschil met binnenlandse banken niet gevonden wordt. Na verloop van tijd verschuift de portfolio van de nieuwe banken naar de minder transparante bedrijven. De auteurs verklaren dit aan de hand van de *portfolio composition hypothesis*, die stelt dat nieuwe buitenlandse banken aanvankelijk afgaan op harde informatie over bedrijven, maar gaandeweg meer reageren op ingewonnen zachte bedrijfsinformatie.

Degryse, H., O. Havrylchuk, E. Jurzyk en S. Kozak (2009) *Foreign bank entry and credit allocation in emerging markets*. Discussieartikel nr 2009-023. Tilburg: CentER.

Romeinen

Voor het **Amsterdam Center for Law & Economics** stellen Abatino *et al.* dat de historie van het ontstaan van rechtspersonen, zoals de naamloze en besloten vennootschap, al terug te voeren is op het oude Rome. Zij stellen dat de acties van slaven in die tijd gezien kunnen worden als de acties van rechtspersonen, omdat slaven in de Romeinse tijd voor de wet niet werden geaccepteerd als volwaardige natuurlijke personen. Deze slaven konden namens natuurlijke personen wel worden ingezet om een bedrijf op te richten, waardoor beperkte aansprakelijkheid ontstond. De eigenaar van de slaaf stond niet met zijn hele vermogen garant voor het bedrijf van de slaaf, maar kon slechts een beperkt deel, namelijk het vermogen dat hij via de slaaf had ingelegd, verliezen. Deze mogelijkheid vormt daarmee volgens de auteurs een van de eerste voorbeelden van beperkte aansprakelijkheid.

Abatino, B., G. Dari-Mattiacci en E. Perotti (2009) *Early elements of the corporate form: depersonalization of business in ancient Rome*. ACLE werkdocument nr 14. Amsterdam: ACLE.

SINDS 1916

Kwaliteit

Voor het **Tinbergen Instituut** onderzoeken Viaene en Zhao de invloed van tarieven en non-tarifaire belemmeringen op de handel in producten van lage kwaliteit, zoals aangetast voedsel. De auteurs stellen dat het aantrekkelijk kan zijn om producten van een lage kwaliteit aan te bieden als het produceren van kwaliteit duur is, en wanneer de kwaliteit van producten niet makkelijk onderscheiden kan worden. Met behulp van een theoretisch model laten de auteurs zien dat naarmate tarifaire en non-tarifaire barrières toenemen, de stimuli om producten van een hoge kwaliteit te leveren, kleiner worden. Volgens de auteurs komt dit doordat bij vrijhandel producenten uit het buitenland meer winst kunnen maken, zodat zij meer te winnen hebben bij het handhaven van een goed imago. Zij zullen de winsten van een goed imago niet willen riskeren door producten van een lage kwaliteit te leveren.

Viaene, J.-M. en L. Zhao (2010) *Tainted food, low-quality products and trade*. TI discussieartikel nr 006/2. Rotterdam: Tinbergen Instituut.

Werk

Het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt** beschrijft de verwachte werkgelegenheidsontwikkelingen in Nederland tot 2014. In 2013 verwacht het ROA dat er 220.000 minder personen aan het werk zullen zijn dan in 2008, mede doordat de reële economie nog niet hersteld zal zijn van de huidige economische crisis. De werkgelegenheid zal volgens het ROA afnemen in alle sectoren, met uitzondering van de gezondheidszorg, overheid en onderwijs, en onroerend goed. Vooral ongeschoolden en hogeropgeleiden zien hun arbeidsmarktperspectieven verslechteren, doordat ze relatief veel werken in hard getroffen sectoren en beroepen en de instroom aan universitair opgeleiden de komende jaren hoog is.

ROA (2009) *De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2014*. Rapport nr ROA-R-2009/5. Maastricht: Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt.

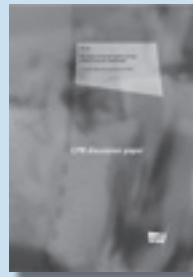
Herfinanciering

Voor het **NBER** analyseren Khandani *et al.* het risico van herfinanciering van huizen voor kredietverstrekkers in de Verenigde Staten in de periode juni 2006 tot december 2008. Stijgende huizenprijzen, dalende hypotheekrentes en efficiëntere herfinancieringsmogelijkheden leidden tot massale herfinanciering, die risico's veroorzaakten voor het financiële systeem zodra de prijzen niet meer stegen. De auteurs schatten de potentiële verliezen voor hypotheekverstrekkers bij dalende huizenprijzen in de Verenigde Staten op anderhalf biljoen dollar, wat een gevaarlijke cyclus kan veroorzaken van hypotheekexecutie, gedwongen verkoop en uiteindelijk het ineenstorten van de markt. Het effect kan moeilijk worden aangepakt, omdat de onderliggende marktcondities een belangrijke rol vervullen met betrekking tot economische groei.

Khandani, A., A. Lo en R. Merton (2009) *Systemic risk and the refinancing ratchet effect*. Werkdocument nr 15362. Cambridge, Mass.: National Bureau of Economic Research.

SINDS 1916

Sociaal kapitaal

Voor het **Centraal Planbureau** verklaren Akçomak en Ter Weel de verschillen in criminaliteit tussen gemeenten uit de verschillen in het aanwezige sociale kapitaal. De auteurs hanteren een drietal instrumenten, gebaseerd op de fractie buitenlanders, het aantal scholen en de fractie protestanten in 1859. Daarbij corrigeren ze voor endogene variabelen zoals verkiezingsopkomst, giften aan goede doelen en wijkactiviteiten. De schattingsresultaten suggereren voor Nederlandse gemeenten dat criminaliteit hoger ligt naarmate de exogene component van het sociale kapitaal minder is. Volgens de auteurs duidt dit erop dat sociaal kapitaal een belangrijke rol speelt bij het voorkomen van misdaad via informele sociale controle en ondersteuning.

Akçomak, S. en B. ter Weel (2009) *The impact of social capital on crime evidence from the Netherlands*. Discussieartikel nr 136. Den Haag: Centraal Planbureau.

Instituties

Voor het **SCALES** onderzoeken Hartog *et al.* in hoeverre instituties van belang zijn bij ondernemerschap. Zij constateren op basis van data uit twintig OESO-landen dat hogere belastingen en meer regelgeving op het gebied van ontslagbescherming een negatief effect hebben op de hoeveelheid ondernemers in een land. Daarnaast constateren de auteurs dat de mate van rechtsbescherming geen effect heeft op het aantal startende ondernemers, maar wel een negatief effect heeft op het aantal personen dat langere tijd ondernemer is. Zij verklaren dit door te stellen dat grote ondernemingen meer profiteren van betere rechtsbescherming dan kleine ondernemingen, wat op lange termijn zorgt voor gemiddeld grotere ondernemingen, en minder ondernemers.

Hartog, C., A. van Stel en D. Storey (2010) *Institutions and entrepreneurship: the role of the rule of law*. Zoetermeer: SCALES.

Manager

Kulich *et al.* van het **Tilburg Law and Economics Center** constateren dat, op basis van een dataset uit het Verenigd Koninkrijk, mannelijke managers gemiddeld meer verdienen, maar ook dat hun beloning gemiddeld meer prestatieafhankelijk is, dan de beloning van vrouwelijke managers. De auteurs stellen dat vrouwelijke managers minder worden beloond voor zowel hun positieve als negatieve prestaties, wat zij interpreteren als een teken dat men in het bedrijfsleven over het algemeen indifferent is over de prestaties van vrouwen.

Kulich, C., G. Trojanowski, M. Ryan, S. Haslam en L. Renneboog (2009) *Who gets the carrot and who gets the stick? Evidence of gender disparities in executive remuneration*. TiLEC discussieartikel nr 046. Tilburg: TiLEC.